

DÜNYA GÖRSEL İŞİTSEL MİRAS GÜNÜ NEDİR?

Dünya Görsel ve işitsel mirasların arşivlenip geleceğe aktarılmasının insanlığa ışık tutmak açısından önemine dikkat çekmek amacı taşıyan Dünya Görsel İşitsel Miras Günü bu yıl 15. kez kutlanıyor. Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi'nin (KİFAÇ) 2005'te imzalandı ve UNESCO 33. Genel Konferansı'nda 27 Ekim'in Dünya Görsel İşitsel Miras Günü kabul edildi.

KÜLTÜREL İFADELERİN ÇEŞİTLİLİĞİNİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ SÖZLEŞMESİ

Paris, 20 Ekim 2005

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) 3-21 Ekim 2005 tarihlerinde Paris'te toplanan Genel Konferansı, 33. oturumunda,

Kültürel çeşitliliğin, insanlığın belirleyici bir niteliği olduğunu teyit ederek,

Kültürel çeşitliliğin, insanlığın ortak mirasını oluşturduğunun ve herkesin yararı için değer verilmesi ve korunması gerektiğinin bilincinde olarak,

Kültürel çeşitliliğin, tercihlerin çeşitliliğini artıran ve insani kapasiteler ile değerleri besleyen zengin ve çeşitli bir dünya yarattığının ve bu nedenle topluluklar, halklar ve uluslar için sürdürülebilir kalkınmanın ana etkeni olduğunun farkında olarak,

Demokrasi, hoşgörü, sosyal adalet ve halklar ve kültürler arasında karşılıklı saygı çerçevesinde gelişen kültürel çeşitliliğin, yerel, ulusal ve uluslararası düzeylerde barış ve güvenlik için vazgeçilmez nitelikte olduğunu hatırlatarak,

Kültürel çeşitliliğin, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nde ve evrensel olarak tanınan diğer belgelerde beyan edilen insan haklarının ve temel özgürlüklerin tam olarak gerçekleştirilmesi için taşıdığı önemi takdir ederek,

Kültürü, stratejik bir unsur olarak, ulusal ve uluslararası kalkınma politikalarına ve yoksulluğun ortadan kalkmasına yaptığı özel vurgu ile Birleşmiş Milletler Milenyum Bildirisi'ni (2000) dikkate alarak, uluslararası kalkınma işbirliğine dâhil etmenin gerekliliğini vurgulayarak,

Kültürün zaman ve mekan içerisinde çeşitli biçimler aldığını ve bu çeşitliliğin insanlığı oluşturan halkların ve toplumların kimliklerinin ve kültürel ifadelerinin özgünlüğünde ve çoğulluğunda yansıma bulduğunu dikkate alarak,

Somut olmayan ve maddi zenginlik kaynağı olarak geleneksel bilginin ve özellikle de yerli halkların bilgi sistemlerinin önemini ve bunların sürdürülebilir kalkınmaya sağladığı olumlu katkı ile uygun şekilde korunmaya ve geliştirilmeye olan ihtiyaçlarını kabul ederek,

Özellikle kültürel ifadelerin yok olma veya ciddi düzeyde değer kaybetme tehdidiyle karşı karşıya olduğu durumlarda, içerikleriyle birlikte kültürel ifadelerin çeşitliliğini korumak için önlemler alınması gerektiğini kabul ederek,

Kültürün genel olarak sosyal uyum için önemini ve özellikle kadınların toplum içindeki rol ve statülerinin geliştirilmesindeki katkısını vurgulayarak,

Kültürel çeşitliliğin fikirlerin serbest dolaşımıyla güçlendiğinin ve kültürler arasındaki sürekli değişim ve etkileşim ile beslendiğinin bilincinde olarak,

Düşünce, ifade ve bilgi özgürlüğünün yanı sıra medya çeşitliliğinin de toplumlar içindeki kültürel ifadelerin gelişimine imkân verdiğini bir kez daha teyit ederek,

Geleneksel olanlar da dâhil olmak üzere, kültürel ifadelerin çeşitliliğinin, bireylerin ve halkların kendi düşüncelerine ve değerlerine ifade etmelerine ve başkalarıyla paylaşımlarına imkân sağlayan önemli bir etken olduğunu kabul ederek,

Dil çeşitliliğinin kültürel çeşitliliğin temel bir unsuru olduğunu hatırlatarak ve eğitimin kültürel ifadelerin korunması ve geliştirilmesinde oynadığı temel rolü teyit ederek,

Kültürlerin, azınlıklara mensup kişiler ve yerli halklar da dâhil herkesin, geleneksel kültürel ifadelerini, kendi kalkınmalarını destekleyecek şekilde yaratma, yayma, dağıtma ve bu ifadelerine erişme özgürlüklerinde açığa vurulduğu şekilde canlı tutulmasının önemini dikkate alarak,

Kültürel ifadeleri besleyen, yenileyen ve genel bağlamda toplumun ilerlemesi için kültürün gelişmesinde görev alanların rolünü arttıran kültürel etkileşim ve yaratıcılığın hayati rolünü vurgulayarak,

Kültürel yaratıcılığa iştirak edenlerin desteklenmesinde fikri mülkiyet haklarının önemini kabul ederek,

Kültürel etkinliklerin, malların ve hizmetlerin hem ekonomik hem de kimliklerin, değerlerin ve anlamların taşıyıcısı olduklarından kültürel niteliğe sahip olduklarına ve bu nedenle yalnızca ticari değeri haiz olarak değerlendirilmemeleri gerektiğine kani olarak,

Hızla gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri ile kolaylaşan küreselleşme süreçlerinin, kültürler arasında ileri etkileşim için daha önce görülmemiş koşullar yaratmakla birlikte, aynı zamanda kültürel çeşitlilik açısından, özellikle zengin ve fakir ülkeler arasındaki dengesizlik riskleri bakımından bir güçlüğü temsil ettiklerini saptayarak,

UNESCO'nun, kültürel çeşitliliğe saygıyı garanti altına almaya ve sözlü ve görüntülü fikirlerin serbest dolaşımını geliştirmek için gerekli olabilecek uluslararası anlaşmaları tavsiye etmeye yönelik özel görev yönergesinin farkında olarak,

UNESCO tarafından kültürel çeşitliliğe ve kültürel hakların kullanılmasına ilişkin olarak kabul edilen uluslararası belgelerin hükümlerine ve özellikle 2001 tarihli Kültürel Çeşitlilik Evrensel Bildirisi'ne atıfta bulunarak,

20 Ekim 2005 tarihinde işbu sözleşmeyi kabul etmiştir.